

REMISSYTTRANDE

2024-03-11

FRA beteckning

Dnr 3.2:4647/23:2

Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

FRA handläggare
Maera Khan

2023-11-27

LI2023/03666

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Promemorian Kravet på anmälan för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus ska tas bort (LI 2023/03666)

Av promemorian framgår att den föregicks av Bygglövsutredningens betänkande Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47) som Försvarets radioanstalt (FRA) yttrade sig över den 27 oktober 2021.¹ Regeringen har därefter, med anledning av ett tillkännagivande från Riksdagen, utrett vissa av frågorna i betänkandet vidare. FRA anser att den bakgrundsbeskrivning och de synpunkter som lyftes fram i det ovan angivna yttrandet av den 27 oktober 2021 är av fortsatt relevans och hänvisar därför till det yttrandet.

FRA har i övrigt – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på promemorian. Synpunkterna följer promemorians disposition.

5 Det ska inte krävas anmälan för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus

Det ska vara ännu lättare att bygga komplementbostadshus och inreda ytterligare en bostad i ett enbostadshus

FRA anser att om de i promemorian föreslagna lättnaderna ska införas behöver de kompletteras med en utökad bygglovsplikt vad gäller sådana åtgärder inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, inklusive

¹ FRA:s beteckning dnr 3.2:3896/21:4

s.k. påverkansområden. För närvarande gäller bygglovsplikt endast vid sådana områden om det är frågan om flygplatser och övnings- eller skjutfält.

De störningar som uppkommer för FRA:s signalspaning genom byggnadsverk, såsom komplementbostadshus, kan bestå av många olika faktorer, t.ex. det byggnadsmaterial som används. Storleken på ett byggnadsverk behöver inte nödvändigtvis korrespondera med dess kapacitet att störa verksamheten, utan även mindre byggnadsverk kan ha en påtaglig påverkan på signalspaningsverksamheten. Genom de i promemorian föreslagna ändringarna kommer den särskilda anmälningsplikten för uppförande eller tillbyggnad av ett komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus tas bort. Det innebär att inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar som inte är flygplatser och övnings- eller skjutfält kommer sådana åtgärder att vara undantagna krav på både lov och anmälan. FRA kommer därför inte ha några möjligheter att förebygga åtgärder som kan ha en påtaglig negativ påverkan på signalspaningsverksamheten.

Åtgärder med ett komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus behöver inte prövas innan de vidtas

FRA bedriver, bl.a. på regeringens uppdrag, signalspaning i syfte att kartlägga yttre militära hot mot Sverige, grov gränsöverskridande brottslighet, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen m.m. Störningar i FRA:s verksamhet kan få allvarliga konsekvenser för Sveriges säkerhet och integritet. Därutöver får sådana störningar stora ekonomiska konsekvenser för bl.a. FRA. Enligt FRA:s mening är ett tillsynsingripande i efterhand, vad gäller åtgärder som vidtas inom eller i anslutning till områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, inte en acceptabel lösning. FRA:s möjligheter att fullgöra sitt uppdrag riskerar att omöjliggöras medan rättslig prövning och rättning av åtgärden pågår. FRA anser därför att promemorians förslag i dess nuvarande utformning inte skyddar totalförsvarets riksintressen mot påtaglig påverkan.

Allmänt om FRA

FRA är en civil myndighet under Förvarsdepartementet med ca 1 000 anställda. FRA är en del av svensk underrättelsetjänst med uppgift att bedriva försvarsunderrättelseverksamhet till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet. Inom försvarsunderrättelseverksamheten ska FRA bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

FRA bedriver signalspaning i syfte att kartlägga bland annat yttre militära hot, hot mot svensk personal under internationella insatser, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga internationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Förvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten. Uppdragsgivarna är fortlöpande i behov av underrättelserapportering och signalspaningsverksamheten bidrar kontinuerligt till att skydda Sverige och svenska intressen.

FRA bedriver även teknisk informationssäkerhetsverksamhet. FRA ska ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet. FRA får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt avseende.

Uppgifter rörande FRA:s verksamhet omfattas till stora delar av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

I detta ärende har biträdande chefsjuristen Jessica Sjöstrand beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit juristen Maera Khan (Rätts/C JUR:s kansli), tillika föredragande.

FRA

Försvarets radioanstalt

Jessica Sjöstrand

Maera Khan

Sändlista

Extern

Försvarsdepartementet/EFU

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

C JUR

Bitr. C JUR

C GD:s stab

C KOM

AC

C Rätts